

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 22 (691)

2014 m. rugpjūčio 30 d.
Kaina 2,25 Lt / 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

Kai kurios Neringos vietos brangesnės už auksą

Reportažas apie šiame krašte esančias auksines vietas ir išpūstas baimes, dėl kurių prasmenga milijonai

4 p.

Minint Baltijos kelio 25-metį Neringos delegacija, vadovaujama mero Dariaus Jasaičio, kaip ir daugelio savivaldybių delegacijos, vyko į Saločius. 1989 m. merui buvo 15 metų. Jis gerai prisimena tą dieną

Romo Gurklio nuotr.

Ką žada naujieji mokslo metai

Skaičiai, faktai ir politikų pozicija

2 p.

Akmenės geoparko vizija

Ją pristato Akmenės rajono savivaldybės administracijos direktorius Apolinaras Nicius

9 p.

Kas bendra tarp atliekų, pinigų ir teismų

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorės Juditos Simonavičiūtės žvilgsnis

17 p.

Baltijos keliui – 25

Kaip savivaldybės atkartojo į UNESCO registrą įrašytą Baltijos kelią

18 p.

KAI KURIOS NERINGOS VIETOS BRANGESNĖS UŽ AUKSĄ

REPORTAŽAS APIE ŠIAME KRAŠTE ESANČIAS AUKSINES VIETAS IR IŠPŪSTAS
BAIMES, DĖL KURIŲ PRASMENGA MILIJONAI

Valentina Zinkevičienė

TEMĄ IŠPROVOKAVO TARYBOS POSĖDIS

Replika, kad „Neringoje kai kurios vietos brangesnės už auksą“, buvo pamėtėta svarstant konkursą laimėjusių specialistų parengtą koncepciją dėl prekybos ir paslaugų teikimo vietų išdėstymo Neringos savivaldybės teritorijoje.

Tema jautri, nes savivaldybei reikia suderinti prižiūrinių institucijų, architektų, verslininkų ir miesto žmonių interesus. Juk vieta, kur bus leista prekiauti suvenyrais ar įrengti dviračių nuomos punktą, gali tapti ir auksine, ir nieko verta.

Planai, kaip išdėstyti tokius taškus, savivaldybės tarybos akiraityje šmėžuoja jau ne pirmi metai, bet ir šį kartą klausimo svarstymas buvo atidėtas, siekiant kuo daugiau viešumo ir norint išvengti žmonių nepasitenkinimo.

Tai vienintelis (iš 17 tarybos darbotvarkėje buvusių klausimų), kurį nuspręsta atidėti. Priimant visus kitus sprendimus opozicijos trukdžių nebuvo. Šiek tiek nepikta padiskutuota dėl mokinių ugdymo būreliuose skaičiaus. Vaikų, kaip ir daug kur, taip ir šiame aukso smilčių krašte – mažėja, tad nuspręsta, kad būreliuose turi būti ne mažiau kaip aštuoni vaikai.

Įdomu, kad iš bendruomenės kilo pageidavimas prie Neringos meno mokyklos steigti savotiškus būrelius suaugusiesiems, norintiems ugdyti savo meninius ir sportinius pomėgius. Tarybos posėdyje tam buvo pritarta. Dalį mokesčio už tobulinimąsi būreliuose mokės patys suaugusieji, dalį dotuos savivaldybė.

Svarstymai, kaip sudaryti eilę iš asmenų, turinčių teisę į socialinį būstą, paprastai tarybos posėdžiuose visada sukelia audrą. Daugiau kaip dešimtmetis Neringos savivaldybė tokių būstų nestatė, bet paėmusi paskolą šiemet už 5 mln. Lt pastatė penkis šiam kraštui būdingus žvejų namelius. Nameliai gražiai rikiuojasi prie marių. Tik kaip prioritetus nustatyti ir eilę surikiuoti, kai sąrašė būstui gauti 114 asmenų, o raktus teks įteikti tik 24. Kaip taikliai sakė meras Darius Jasaitis, „24 bus laimingi, o 80 – pikti“.

„Už 5 milijonus buvo galima pastatyti daugiau butų, bet kauso draudimai, neleidžiantys statyti didesnių daugiabučių“, – apgailestavo meras.

Taigi socialiniai būstai Neringoje irgi tampa aukso vertės.

MILIJONAI DŪLA DĖL... KALVIUKŲ, BERŽELIŲ IR AVELIŲ

Tarybos posėdis davė impulsą pasidomėti konkrečiomis Neringos auksinėmis vietomis ir jose prasmegusiais milijonais. Ekskursiją po tokias vietas pasiūlė pats meras D. Jasaitis.

Viena tokių vietų – Nidos aerodromas, teisingiau pasakius, lėktuvų kilimo ir tūpimo takas. Jau 12 metų jis nenaudojamas. Kaip vaizdžiai sakė meras, į taką sukloti dešimtys milijonų dūla dėl išpūstų baimių. Štai, pavyzdžiui, aplinkosaugininkai bijosi, kad leidus taku naudotis nukentės 50 avelių, keliasdešimt savaiminių berželių ir kalviukai (tai tokie reti paukšteliai). Bet neringiškiai juokiasi, kad tos šią vasarą atvežtos avelės, pagal projektą turėjusios ekologiškai apdoroti aplinką, kažkaip sugebėjo susidoroti ir su tais kalviukais...

Rekonstruotas, su beveik sutvarkyta infrastruktūra Nidos kilimo-tūpimo takas dabar apsidraudėlių gudročių pavadintas tik lauko nusileidimo aikštele. Taigi oficialiai nusileidimo tako jau nėra, tik aikštelė, kurioje jokie skraidymai kol kas neleistini.

„Tai aukso vertės objektas, bet laukiama, kol viskas apžels žole“, – replikavo meras.

Aukso vertės objektu galėtų tapti ir jūros terapijos centras. Jį pastačius pailgėtų kurorto sezonas. Tokiam centrui numatyta vieta, kuri atsilaisvintų nugriovus netoli jūros stovinčius, sovietmečiu nebaigtus statyti valgyklos pastatus. Bet per 20 metų ir čia niekas nejudą, nes planuojančios, kontroliuojančios ir statybos leidimus išduodančios institucijos nesusiderina, kokie statiniai čia galimi. Kol kas numatyta, kad būsime jūros terapijos centre gali būti tik pirtys, vonios. Meras aiškino, kad visi galimi investuotojai dings, nes jie supranta, kad be gyvenamosios paskirties pastatų, kurių statyti neleidžiama, toks SPA neišsilaikys.

Rekonstruotas, su beveik sutvarkyta infrastruktūra Nidos kilimo-tūpimo takas dabar apsidraudėlių gudročių pavadintas tik lauko nusileidimo aikštele

Neringos savivaldybės taryba posėdyje pritarė švietimo naujovėms – Neringos meno mokykloje steigti savotiškus būrelius suaugusiems, norintiems ugdyti savo meninius ir sportinius pomėgius

Meras pasakojo, kad buvo atsiradęs turtingas užsienio investuotojas, bet kai šiek tiek susipažino su statybų Neringoje reikalavimais, pasakė, kad tiek ilgai negyvens, kiek truks visi derinimai.

Kai merą paklausėme apie galimų auksinių objektų – tilto ar tunelio į Neringą statybą, jis kietai nukirto daugiau apie tai nenorintis kalbėti. Tik prisitarė, kad didžiausi priešininkai – labai turtingi aukso vertės sodybas turintys žmonės, kurie trokšta ramybės ir uždarumo.

IEŠMININKĖ – SAVIVALDYBĖ

Daug kam Lietuvoje girdėta absurdu tapusi istorija apie Preiloje pastatytus botelius. Šeši gražūs, teisėtai statyti ir pastatyti namečiai dabar virto neteisėtais, vertais tik nugriauti objektais. Kol kas jie stovi nykiai apleisti ir laukia galutinio verdikto.

Meras detaliai papasakojo protu nesuvokiamą šių statybų istoriją, kurios klausantis sunku buvo kai kuo ir patikėti. Visi leidimai statyboms buvo duoti, su visomis reikiamomis instancijomis suderinti, ir savivaldybė tiesiog privalėjo sprendimu patvirtinti detalų planą. Bet po to „išlindo“ dar vienas Vyriausybės patvirtintas trijų lapelių generalinis planas, dėl kurio teisėtumo ginčytasi net teismuose. 1995 m. Konstitucinis Teismas nusprendė, kad tik tas generalinis planas teisėtas, ir žemesnės instancijos teismai buvo priversti pripažinti, kad boteliai Preiloje pastatyti neteisėtai.

Meras detaliai papasakojo protu nesuvokiamą Preilos botelių statybų istoriją

Dabartinę padėtį Neringos meras komentavo taip: „Vieni priima sprendimus griauti, kiti negriauti. Per devynerius bylinėjimo si metus teismai kainavo apie 3 milijonus litų. Skaudžiausia, kad

statybas oficialiai palaimina atitinkamos atsakingos institucijos. Savivaldybė būna tiesiog įpareigota formaliai tą patvirtinti, pasakui lieka kalta ir privalo apmokėti 50 proc. su griovimu susijusių išlaidų.“

Mero teigimu, visų Neringos teritorijoje planuojamų griauti statinių griovimo darbams ir nuostolių kompensacijai reikės apie 60 milijonų. Tiek gali tekti atseikėti už tai, kad valstybės institucijos negali vieningai susitarti, kas Neringoje pastatyta teisėtai, o kas ne.

Mero paprašėme įvardyti vieną svarbiausių, auksinio įvertinimo vertą Neringoje padarytą darbą. Jis neabejoja, kad tai 10 kilometrų kelio Nida–Smiltynė, kainavusio 24 mln. litų, nutiesimas. Šio kelio tiesimo iniciatorė buvo savivaldybė.

Aukso vertės objektas – sovietmečiu nebaigti statyti valgyklos pastatai. Šioje vietoje gal kada nors išaugs jūros terapijos centras. Apie jį kalbama 20 metų

Taip šią dieną atrodo socialiniai būstai Neringoje. „Už 5 milijonus buvo galima pastatyti daugiau butų, bet kausto draudimai, neleidžiantys statyti didesnių daugiabučių namų“, – apgailestavo meras

O kas savivaldybės veiklą apsunkina labiausiai? Į šį klausimą meras atsakė taip: „Didžiausias kliuvinys – teritorijų planavimo sistema ir su tuo susiję nesuskaičiuojami draudimai.“

VIETOJE PABAIGOS

Dėl perdėtų baimių, draudimų, apsidraudimų, įstatymų klampumo, netgi dėl asmeninių ambicijų Kuršių nerija, stipriau pasakius, tapo savotiška įkaite ir bandymų poligonu. Nors Neringos

gamtovaizdį, jos unikalumą ir auksines vietas 70 proc. sukūrė žmonės (dirbtinai), šiandien jie tapo tarsi priedu prie gamtos.

Nidos aerodromo istorija tęsiasi 12 metų, Preiļos botelių likimas narplojamas dešimtmetį, apie jūros terapijos centro ateitį kalbama 20 metų.

Kaip apibendrinimą tiktų pacituoti Neringos mero Dariaus Jasaičio įžvalgą: „Pagal dabartinius teisinius aktus Tomas Manas būtų neįstengęs Nidoje pasistatyti namelio...“

Pagal dabartinius teisinius aktus Tomas Manas būtų neįstengęs Nidoje pasistatyti namelio...

Rugpjūčio 23-ąją Juodkrantėje vyko VII regioninė folkloro šventė „Pūsk, vėjuži!“. Šiais metais ji kvietė palyginti Mažosios (Prūsų) Lietuvos ir Aukštaitijos regionų dainuojamąją tautosaką

TIK KELETAS ĮDOMESNIŲ FAKTŲ

- Nuo 2002 metų savivaldybė negalėjo įgyvendinti nė vieno socialinio būsto fondo plėtros projekto, neišgijo nė vieno socialinio būsto ir per daugiau kaip 10 metų laikotarpį nesuteikė nė vieno būsto sąrašuose įrašytiems asmenims.

Savivaldybės gyvenamojo būsto detaliojo plano rengimas dėl įvairių derinimų užtruko penkerius metus.

Siekiant pradėti būstų Nidoje statybą reikėjo net dviejų Vyriausybės nutarimų.

- Aerodromo Nidoje statybos iniciatorius buvo čia atstogauti mėgęs TSRS Ministrų tarybos pirmininkas Aleksejus Kosyginas. Pakilimo takas nutiestas 1967 m.

1998 m. savivaldybė realizavo aerodromo rekonstrukcijos projektą – tam panaudota 5,6 mln. Lt. Skrydžiams naudoti aerodromą uždrausta dėl aerodromo prieigose esančių kliūčių (medžių). Joms pašalinti leidimo nedavė Aplinkos ministerija.

Nidos kilimo-tūpimo takas yra 815 m ilgio ir 30 m pločio ir nuo šių metų rugpjūčio mėnesio jį leista naudoti tik kaip iš oro pasirenkamą aikštelę.

- Įkuriant Neringą prie jos buvo prijungta ir Smiltynė, tačiau per pirmuosius savarankiško miesto metus jos atsisakyta dėl nepatogaus susisiekimo su Nida.

- Bendras turistų apgyvendinimo skaičius Neringoje – 6 tūkst., iš jų viešbučiuose – 2,88 tūkst.

Šiuo metu nedirba „Aukšinių kopų“ viešbutis – 150 vietų, „Linėja“ – 66 vietos, Baltija (Pervalkoje) – 51 vieta.

- Vadinamųjų „nelegalių“ statinių savininkai juos statė gavę visų derinančių institucijų leidimus. Kai kurie statiniai nelegaliais pripažinti po daugiau nei dešimties metų nuo jų statybų.

- Kuršių nerijoje per metus apsilanko per 400 tūkst. lankytojų.
- Meras Darius Jasaitis – pirmasis savivaldybės vadovas, gimęs Neringoje.

Parengė Sandra Vaišvilaitė

KAS BENDRA TARP ATLIEKŲ, PINIGŲ IR TEISMŲ

KLAIPĖDA SIEKIA MAŽINTI ATLIEKŲ
SURINKIMO RINKLIAVAS, TAČIAU TAM TRUKDO APSUKRŪS
VEŽĖJAI IR TEISMAI

Judita Simonavičiūtė
Klaipėdos miesto savivaldybės
administracijos direktorė

2013 ir 2014 m. vietinė rinkliava už atliekų surinkimą ir tvarkymą Klaipėdoje yra sumažinta 15 proc. Turėjome vilčių, kad nuo 2015 m. rinkliava mažės dar maždaug 10 proc.

Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras (KRATC), siekdamas sumažinti vietinės rinkliavos dydį, dar 2013 m. pradėjo viešųjų pirkimų konkursą. Įvykdžius pirkimo procedūras turi būti parinkti vežėjai, kurie aptarnaus dvi Klaipėdos miesto zonas. Dėl kilusių ginčų konkurso procedūros prieš metus buvo sustabdytos ir atnaujintos 2014 m. birželio mėnesį. Atplėšus pasiūlymų vokus vežėjai maloniai nustebino – pateikė gerokai mažesnes atliekų surinkimo kainas: apie 85 Lt už toną, kai šiuo metu jiems mokama apie 127 Lt už toną. Ši kaina nustatyta neskelbiamų derybų būdu.

Kadangi vietinėje rinkliavoje atliekų vežimas sudaro didžiausią išlaidų dalį – beveik 40 proc., mažesni vežėjų įkainiai leistų mažinti mokesstinę naštą visiems klaipėdiečiams ir Klaipėdoje dirbantiems verslininkams.

Deja, geros naujienos tuo ir baigiasi.

Vienas iš vežėjų – UAB „Ekonovus“ – apskundė konkursą teismui, ir paslaugos pirkimo procedūros vėl buvo sustabdytos. Viliamės, kad sulauksime greito teismo sprendimo, nors Klaipėdos miesto bylinėjimosi su vežėjais patirtis yra liūdna. Netgi daugiau negu liūdna – dar nesibaigę teisminiai ginčai, kuriuos vežėjai inicijavo dar 2007 metais. Ir nors Viešųjų pirkimų tarnyba leido Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centrui vykdyti naują paslaugos pirkimą, istorija kartojasi.

UAB „Ekonovus“ šiuo metu Klaipėdos mieste aptarnauja apie trečdalį rinkos, tačiau naujame konkurse net nepateikė pasiūlymo, bet su ieškiniu kreipėsi į teismą. Teismas jų prašymu viešųjų pirkimų konkursą sustabdė.

Padėtis absurdiška: atliekų vežėjams itin paranku tempti laiką, manipuliuoti teismiais ginčais. Kuo ilgiau jie bylinėjasi, tuo didesnes pajamas gauna, o į rinką negali ateiti pigiau dirbantys vežėjai. Labiausiai dėl to nukenčia visi klaipėdiečiai, kurie per padidintą rinkliavą krauna pelnus vežėjui. Po UAB „Ekonovus“ skundo Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras kreipėsi į teismą dėl galimų patirti nuostolių užtikrinimo, kad verslininkai negalėtų nebaudžiami piktnaudžiauti įstatymais, tačiau teismas tokį prašymą atmetė.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracija neturi jokių galimybių išspręsti šią problemą savarankiškai, todėl tik nuo teismo sprendimų priklausys, ar klaipėdiečiai už atliekas kitąmet mokės mažiau. Optimistinis scenarijus būtų, jeigu pavyktų sulaukti palankaus sprendimo iki lapkričio mėnesio. Tuomet KRATC spėtų užbaigti viešųjų pirkimų procedūras, o Klaipėdos miesto savivaldybės administracija teiktų sprendimo projektą tarybai. Vietinę rinkliavą už atliekų surinkimą ir tvarkymą galėtume sumažinti jau nuo 2015 metų sausio mėnesio. Tačiau jei teisminiai ginčai užsitęs, sumažinti atliekų surinkimo rinkliavų artimiausiu metu nepavyks.

Savivaldybės administracija siekia ne tik mažinti rinkliavas gyventojams, bet ir apginti viešąjį interesą. Mes tikimės skaidrumo ir greitų sprendimų tiek iš valstybinių institucijų, tiek ir iš teismo. Būtų daugiau negu apmaudu, jeigu pergalę švęstų apsuokrūs vežėjai, sugebantys manipuliuoti teismiais ginčais.

Mečislovo Ščepavičiaus pieš.

BALTIJOS KELIUI – 25

1989 m. rugpjūčio 23 d. Baltijos tautos išreiškė tvirtą apsisprendimą atkurti savo valstybių nepriklausomybę. Susikibusių rankomis apie 2 mln. Lietuvos, Latvijos, Estijos žmonių grandinė nusidriekė 620 kilometrų nuo Vilniaus per Rygą iki Talino. Ši taiki akcija atkreipė viso pasaulio dėmesį. 2009 m. Baltijos kelias buvo įrašytas į UNESCO tarptautinį registrą „Pasaulio atmintis“.

PRI NACIONALINIŲ PARLAMENTŲ PASODINTI MEDELIAI

Justė Radzevičiūtė–Laugalienė

Minint Baltijos kelio 25-mečių Baltijos Asamblėjos iniciatyva Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje prie nacionalinių parlamentų pasodinti medeliai. Ažuoliuką prie Seimo pasodino Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė ir Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininkė Giedrė Purvaneckienė.

Ceremonijoje apdovanoti Baltijos Asamblėjos skelbto Baltijos valstybių mokinių rašinio „Ką man reiškia Baltijos kelias?“ konkurso laimėtojai ir dalyviai. Sveikindama moksleivius Seimo Pirmininkė sakė: „Šiandien Baltijos kelyje stovi nepriklausomoje Lietuvoje gimusi ir užaugusi mūsų jaunoji karta. Džiaugiuosi jaunais žmonėmis, kurie yra ne tik gabūs, darbštūs, motyvuotai siekia savo užsibrėžtų tikslų, bet ir yra pilietiškai brandūs ir aktyvūs.“ Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininkė G. Purvaneckienė priminė, kad Baltijos Asamblėja turėjo didžiulę reikšmę pirmaisiais trijų Baltijos valstybių nepriklausomybės metais ir vėliau, Baltijos šalims stojant į Europos Sąjungą ir NATO.

Mokiniai ir juos lydintys asmenys lankėsi Seime, pabendravo su Seimo Pirmininke ir Seimo nariais.

BALTIJOS KELIĄ PRIMINS IR INFORMACINIAI ATMINIMO ŽENKLAI

Visose trijose Baltijos valstybėse tuo pačiu metu atidengti 23 informaciniai atminimo ženklai: Lietuvoje – devyni, Latvijoje – dešimt, Estijoje – keturi. Sveikindama susirinkusiuosius Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė ragino nepamiršti bendrumo jausmo, kurį prieš 25 metus suteikė Baltijos kelias. Renginyje taip pat dalyvavo susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius, Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktorius Skirmantas Skrinskas, Širvintų rajono meras Vincas Jasiukevičius.

ELEKTRĖNUOSE – TRADICINIS BĖGIMAS

Rasa Bartkevičienė

Rugpjūčio 23 d. elektrėniškiai iškilmingai išlydėjo į bėgimą maršrutu Elektrėnai–Vievis–Trakai Saulių Baurą ir grupę bėgikų. Dalyvius sveikino meras Kęstutis Vaitukaitis, administracijos direktorius Arvydas Vyšniauskas, Sporto mokyklos direktorius Valdas Škadauskas, šio renginio organizavimo pradininkė Nijolė Vlasenkienė ir kiti. Bėgimas buvo skirtas Baltijos kelio ir Juodojo kaspino diena paminėti. Šio tradicinio renginio iniciatorius S. Bauras dėjuogiasis, kad kasmet yra palaikančių šią iniciatyvą. Bėgimo dalyviams įteikti atminimo medaliai.

BIRŽIEČIAI SUSITIKO SU LATVIAIS

Dalius Mikelionis

Rugpjūčio 23 d. Biržų rajono merė Irutė Varzienė viešėjo su Biržais bendradarbiavimo sutartį pasirašiusioje Aizkrauklės (Latvija) savivaldybėje, kur vyko Baltijos kelio 25-mečiui skirti renginiai. Biržų merė I. Varzienė Aizkrauklės merui Leonui Lidumui perdavė simbolinį duonos kepaluką – Baltijos kelio 25-mečio sąšaukos renginių simbolį. Į renginį susirinkę Aizkrauklės žmonės simboliškai susikibo rankomis ir siuntė iš rankų į rankas kapsulę su palinkėjimais ateities kartoms. Aizkrauklės centre abiejų savivaldybių merai pasodino azuoliuką. Vakare Biržų rajono savivaldybės užsakytais autobusais ir nuosavais automobiliais atvažiavę biržiečiai gausiai rinkosi Panevėžio–Saločių kelio 62,97 km esančioje

poilsio aikštelėje. Čia prieš 25 metus Baltijos kelyje stovėjo biržiečiai. Minėjimas vyko prie restauruotos Rūpintojėlio skulptūros, kurią prieš 25 metus per dvi paras su sūnumi Vaidotu išdrožė tautodailininkas Algirdas Butkevičius. Biržiečiams Baltijos kelio sąšaukos dalyviams akcijos organizatoriai įteikė Vilniaus arkikatedroje pašventintą duonos kepalėlį.

Vėliau biržiečiai patraukė į paminklo, skirto Baltijos kelio 25-mečiui, atidengimo ceremoniją. Ji vyko Lietuvos ir Latvijos pasienyje, Saločių poste. Ceremonijoje dalyvavo Seimo Pirmininkė Loreta Grauzinienė, Estijos Rygikogo Pirmininkas Eiki Nestoras, Latvijos Saeimo Pirmininkė Solvita Aboltinīa. Gausius renginio dalyvius pasveikino 19 knygų ir 20 kino filmų scenarijų autorius, Biržuose vykstančio tarptautinio šiuolaikinės literatūros forumo „Šiaurės vasara“ dalyvis Ukrainos rašytojas Andrejus Kurkovas. Jis padėjo lietuvių tautai už paramą Ukrainai. Po paminklo atidengimo iškilmių vyko koncertas, renginio dalyviai buvo vaišinami koše, o prie liepsnojančio laužo pasidalyta prisiminimais.

JONAVIEČIAI APLANKĖ JONAVOS KRYŽIŲ

Kristina Lukoševičiūtė

Į automagistralės Vilnius–Panevėžys 91,1 kilometrą (ten stovi Jonavos kryžius) vyko gausus jonaviečių būrys, nuvežęs mūsų rajono žmonių Lietuvai ir jos ateities kartoms parašytus linkėjimus, kurie bus įtraukti į Baltijos kelio atsiminimų knygą. „Baltijos kelio sąšaukoje“ dalyvavusieji jonaviečiai sutiko iš Vilniaus Latvijos link vykusią delegaciją, įrašė Jonavos palinkėjimus į Didžiąją Baltijos kelio knygą, priėmė Vilniaus arkikatedroje pašventintą duoną ir Telšių vyskupo palaiminimą. Prie Jonavos kryžiaus susirinkusius bendrai dainai su būrė kapela „Savi“.

Po Baltijos kelio sąšaukos jonaviečiai skubėjo į Ukmergę, kur vyko jungtinis 11 rajonų koncertas.

ALYTIŠKIAI SIMBOLIŠKAI APKABINO AŽUOLIUKĄ

Loreta Gaižiuvienė

Rugpjūčio 23 d. Alytuje paminėta Europos diena stalinizmo ir nacizmo aukoms atminti ir Baltijos kelio diena. Istoriniams įvykiams atminti Laisvės Angelo aikštėje buvo surengtas minėjimas, kuriame dalyvavo Seimo narys Julius Sabatauskas, Alytaus miesto savivaldybės meras Jurgis Krasnickas, mero pavaduotoja Nijolė Makštutienė, tarybos nariai, savivaldybės administracijos darbuotojai, alytiškiai. Prieš minėjimo pradžią iš Baltijos kelio sąšaukos renginio sugrįžo gausus būrys alytiškių, kurie prisijungė prie susirinkusiųjų ir pasidalijo įspūdžiais.

Prie Laisvės Angelo paminklo buvo padėtos gėlės. Vėliau susirinkusieji, nešini geltonais, žaliais ir raudonais balionais, patraukė

prie Baltijos kelio ažuoliuko. Čia simboliška gyva žmonių grandine jis buvo apkabintas. Baigiantis renginiui į dangų kilo spalvotieji balionai, o vakare šv. Angelų Sargų bažnyčioje buvo laikomos šv. Mišios už stalinizmo ir nacizmo aukas.

JONIŠKIEČIAI Į MINĖJIMĄ ATVYKO TIESIAI IŠ ESTIJOS

Edita Jonaitytė

Rugpjūčio 23 d. joniškiečiai tradiciškai vyko į Saločius prie kraštiečių pastatyto kryžiaus, kur prisimenamas Baltijos kelias. Prieš išvykstant į Saločius visi buvo pakviesti į šv. Mišias. Paskui minėjimas tęsėsi prie Jonišio Nepriklausomybės paminklo. Čia skambėjo linkėjimai Lietuvai, kuriuos galėjo perduoti kiekvienas Jonišio krašto žmogus, prisiekė Lietuvos šaulių sąjungos Šaulių apskrities P. Plechavičiaus šaulių rinktinės Jonišio 6-osios kuopos šauliai.

Vėliau minėjimas persikėlė į Saločius prie joniškietiško kryžiaus. Rajono meras Gediminas Čepulis kartu su administracijos direktoriaus pavaduotoju Aivaru Rudnicku į minėjimą atvyko tiesiai iš Estijos Voru miesto, kur dalyvavo Voru miesto 230 metų jubiliejaus šventėje. Rajono vadovas perdavė linkėjimus nuo estų ir latvių. Meras taip pat padėjo sodybos šeimininkams, kurie prižiūri kryžius ir visuomet priima atvykusius į minėjimą.

Į Baltijos kelio knygą rajono vardu sveikinimą įrašė Baltijos kelio dalyvė, buvusi mokytoja, tremtinė Vladislava Mačiulytė. Į Palinkėjimų dėžę sumesti visi joniškietiški rašyti linkėjimai Lietuvai. Prie joniškietiško kryžiaus taip pat stabtelėjo Lietuvos ambasadorius prie UNESCO Arūnas Gelūnas, Seimo kancleris Jonas Milerius, Jonišio garbės pilietis Juozas Šalkauskas. Sustoję pasveikinti šventės proga ir dovanavo kelis eilių posmus pro šalį važiuavusi

(Nukelta į 20 p.)

aktorė Olita Dautartaitė. Dalis joniškėčių vyko į Lietuvos ir Latvijos pasienį, dalyvavo baigiamajame „Baltijos kelio sąšaukos“ renginyje ir paminklo, skirto Baltijos kelio 25-mečiui, atidengimo ceremonijoje.

KELMIŠKIAI SURINKO APIE 300 PALINKĖJIMŲ

Jadzė Gaupšienė

Daugiau negu 60 Kelmės rajono žmonių dalyvavo Baltijos kelio sąšaukoje. Jie vyko ten, kur stovėjo rankomis susikabinę 1989 m. rugpjūčio 23 d. – į Pasvalio rajoną, Talačkonis. Kelmiškiai toje vietoje yra pastatę paminklinį akmenį, prie kurio ir vyko Baltijos kelio paminėjimas. Pasitinkant šią datą rajone buvo paskelbta graži akcija „Palinkėjimai Lietuvai iš kartos į kartą“, kurią vykdė Kelmės Žemaitės viešoji biblioteka. Buvo surinkta apie 300 palinkėjimų. Bibliotekos direktorė Rita Grišienė palinkėjimų dėžutę perdavė į „Baltijos kelio sąšaukos“ renginį vykusiame rajono merui Vaclovui Andruliui. Prie paminklinio akmens Talačkonyse tylos minute pagerbti išėjusieji amžinybėn, padėta gėlių, užkurtas laužas.

Prie kelmiškių atvyko delegacija iš Vilniaus. Tai krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Seimo kancleris Jonas Milerius, Komunikacijos departamento Parlamentarizmo istorijos ir atminimo įamžinimo skyriaus vedėja Angonita Rupšytė, kiti atsakingi asmenys ir tautiniais kostiumais vilkintis jaunimo būrys. Jie įteikė duonos kepalėlį, perėmė žmonių parašytus palinkėjimus, atvežė Baltijos kelio knygą, kurioje palinkėjimus užrašė Kelmės rajono meras V. Andrulis. Šią garbingą kelionę surengė Švietimo, kultūros ir sporto skyrius kartu su Lietuvos Sąjūdžio Kelmės skyriaus iniciatyvine grupe.

BIRŠTONIŠKIAI SURENGĖ PAŽINTINĮ MOTOCIKLININKŲ ŽYGĮ

Rimantė Kurkauskaitė

Birštono savivaldybės delegacija, vadovaujama Birštono savivaldybės mero pavaduotojo Juozo Aleksandravičiaus, išvyko į akciją „Baltijos kelio sąšauka“. Birštono delegacijos nariai, kaip ir kiti dalyviai, būdami ruožuose, kuriuose jie stovėjo ir prieš 25-erius metus, įrašė kurorto gyventojų palinkėjimą į Baltijos kelio knygą. Vėliau Birštone vyko pažintinio motociklininkų žaidimo-žygio „Mototurizmo ralis“ finišas ir iškilmingi apdovanojimai. Šio renginio tikslai – pažinti ir apjuosti Lietuvą važiuojant motociklais, paminėti 25-ąsias Baltijos kelio metines, atrasti naujam gyvenimui prikeltas, restauruotas ar mažiau lankytas šalies vietas. Baltijos

kelio dieną daugiau kaip 140 motociklų vairuotojų drauge su keleviais startavo iš savo pasirinktos Lietuvos vietos – namų, sodų, viešbučio ir finišavo Birštone.

Vakare kurorte vyko Baltijos kelio iškyla prie senojo kino teatro. Įspūdziais iš ryte vykusios akcijos „Baltijos kelio sąšauka“ dalijosi Birštono delegacijos nariai. Renginio metu buvo pristatytos istorinės nuotraukos, primenančios prieš 25 metus Baltijos kelyje dalyvavusių Birštono gyventojų nuotaikas ir įspūdžius, rodomas filmas apie Baltijos kelią.

ALYTAUS RAJONO DELEGACIJA PASODINO AŽUOLĄ

Vitana Bručienė

Į Baltijos kelio 25 metų sukakties minėjimą vyko Alytaus rajono savivaldybės delegacija, kurią lydėjo rajono mero patarėjas Vytautas Mikėlionis. Rajono žmonės stovėjo automagistralės Vilnius–Panevėžys 48,3 kilometre, kuriame buvo susirinkę ir 1989-aisiais. Delegacijos dalyviai Baltijos kelyje pasodino atminimo ažuolą, stovėjo susikibę rankomis, dalijosi prisiminimais, dainavo. V. Mikėlionis į Baltijos kelio knygą įrašė rajono palinkėjimą Lietuvai: „Lietuva, prieš 25-erius metus, nors maža, bet vieninga ir drąsi, garsiai išreiškė visam pasauliui savo norą tapti laisva. Tegul ta meilė Tėvynei ir vienybės dvasia, neapleidžianti mūsų šiandien ir rytoj, keliauja iš kartos į kartą.“

